

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра музичного мистецтва та звукорежисури

Каплун Т.М.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ВИКОНАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальності 025 – «Музичне мистецтво»
за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Міжнародного гуманітарного університету
«19» вересня 2022 р. (протокол №1)

Одеса – 2022

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Загальна характеристика вимог до кваліфікаційної роботи.....	5
2. Цілі та завдання кваліфікаційної роботи.....	7
3. Структура, зміст і обсяг кваліфікаційної роботи	12
4. Опис елементів тексту кваліфікаційної роботи:	
4.1.Титульний аркуш.....	13
4.2.Зміст.....	13
4.3.Вступ.....	13
4.4.Перший розділ кваліфікаційної роботи. Висновки до Розділу 1.	16
4.5.Другий розділ кваліфікаційної роботи. Висновки до Розділу 2.	18
4.6.Висновки й пропозиції.....	19
4.7.Список використаної літератури.....	20
4.8.Додатки.	21
5. Принципи оформлення кваліфікаційної роботи.	21
6. Підготовка кваліфікаційної роботи до захисту.	32
7. Наукове керівництво кваліфікаційною роботою.	33
8. Відгук наукового керівника та рецензента.....	34
9. Критерії оцінювання якості підготовки.....	38
10. Список рекомендованої літератури.....	41
11. Додатки:	
11.1. А – бланк титульної сторінки кваліфікаційної бакалаврської роботи.....	42
11.2. В – Зразок оформлення переліку ключових слів та умовних означень.....	43
11.3. С – Зразок плану зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво».....	44
11.4. D – Зразок оформлення роздаткового матеріалу.....	45

ВСТУП

Згідно Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, який затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 р. № 727, у пункті **VI - Форми атестації здобувачів вищої освіти** зазначено, що «Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота має передбачати розв’язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в мистецтвознавчій сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та списування» (с. 9 Стандарту).

Специфіку змісту науково-творчої кваліфікаційної роботи у рамках державного екзамену з фаху («артист-вокаліст, соліст джаз-естради», «артист-вокаліст, соліст музичного театру», «звукорежисер») надає той факт, що вказана робота складається із двох складових частин, які тісно пов’язані між собою – науково-теоретичної і практичної. Базою роботи

- *артиста-вокаліста (соліста джаз-естради)* є три різнохарактерних та різностильових творів на вибір викладача та здобувача (джазовий стандарт, балада, блюз, естрадна українська пісня, твір латиноамериканського стилю – босанова, румба, самба та інші), які виконуються сполучачем бакалавріату у формі концертного виступу (практична частина державного екзамену);

- *артиста-вокаліста (соліста музичного театру)* є розгорнута арія або сцена та один постановочний номер з елементами хореографії з жанрів мюзикл, рок-опера, оперета, музичний фільм та інше, які виконуються сполучачем бакалавріату у формі концертного виступу (практична частина державного екзамену);

- *звукорежисера* є публічна демонстрація творчого проекту, яка пов'язана з актуалізацією звукорежисерських навичок та надбань – подання та захист заздалегідь приготовленого, організованого, записаного та замайстрованого музичного проекту (практична частина державного екзамену).

Методичні вказівки визначають вимоги до структури, змісту, обсягу та порядку виконання здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи і захисту її перед екзаменаційною комісією.

Порядок оцінювання теоретичної частини кваліфікаційних робіт регулює Положення про порядок оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів передвищої та вищої освіти (від 31.08.2020 р.) [див.].

Регламент захисту кваліфікаційної роботи визначений Положеннями про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи екзаменаційних комісій Міжнародного гуманітарного університету (Одеса, 2018) [див.].

Виконання та захист кваліфікаційних робіт здійснюється здобувачами вищої освіти державною мовою, за винятком здобувачів вищої освіти (у тому числі – громадян України), що проходили навчання в університеті з повним викладанням навчальних дисциплін іноземними мовами, порядок проходження атестації яких регламентується окремими нормативними документами.

При написанні кваліфікаційних робіт здобувачі ВО повинні обов'язково дотримуватися Кодексу академічної доброчесності Міжнародного гуманітарного університету [1, 2].

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИМОГ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання методичних рекомендацій – надання допомоги здобувачам при виборі теми кваліфікаційної роботи, вирішенні питань формування змістовної частини роботи, дотримання форми, порядку написання та оформлення кваліфікаційної роботи за зазначеними спеціальностями.

Самостійна кваліфікаційна робота є складовою атестації, підсумковою дослідницькою роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння здобувачом теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю.

Відповідальними за актуальність і відповідність тематики кваліфікаційної роботи спеціальності та освітньої-професійної програми підготовки бакалавра, а також за керівництво та організацію її виконання, є науковий керівник кваліфікаційної роботи, керівник проектної групи (гарант) освітньої програми та завідувач випускової кафедри.

Відповідальним за всі викладені у кваліфікаційній роботі відомості про закономірності організації та розвитку, їх взаємозв'язки, прийняті рішення (аргументації, висновки) і використані методи збору, інтерпретації та застосування даних є безпосередньо здобувач – автор кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна бакалаврська робота підлягає перевірці на обсяг неправомірних запозичень. Автор роботи і науковий керівник підтверджують оригінальність тексту роботи з використанням системи перевірки на плагіат **через особистий кабінет студента**. Підсумкова оцінка оригінальності тексту кваліфікаційної роботи визначається в системі «UNICHECK» і закріплюється на рівні **не менше 70% для робіт**, виконаних студентами за освітньою програмою підготовки бакалавра. Норма авторського тексту встановлена на підставі Положення «Про проведення підсумкової атестації» до програм вищої освіти в

Міжнародного гуманітарного університету, затвердженого Вченою радою 30 жовтня 2018 р. протокол №2.

Підсумкова оцінка за кваліфікаційну роботу виставляється екзаменаційною комісією за результатами захисту і оформлюється протоколом.

Захист кваліфікаційних робіт проводиться згідно з календарним графіком програм бакалавра за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво».

Кваліфікаційні роботи повинні бути спрямовані на вирішення актуальних завдань, що стоять перед естрадно-джазовим вокалом, музичним театром, звукорежисурою в сучасних умовах глобалізації та розвитку міжнародного музичного мистецтва. Якість роботи залежить від того, наскільки здобувач опанував навичками збору вихідної інформації, її обробки і аналізу, а також його здатності сформулювати науково обґрунтовані висновки, що лежать в основі пропонованих рішень.

У кваліфікаційній роботі (Вступ) здобувач ВО формулює *тему*, визначає *об'єкт і предмет* дослідження, обґрунтовує її *актуальність і практичну значимість*, ставить дослідницькі завдання (2-3), застосовує відповідні *методи дослідження та провідні наукові праці і концепції*, які були найбільш значущі для здобувача. Автор у кінці Вступу може зазначити загальний об'єм роботи та об'єм провідного тексту, вказати на кількість джерел и додатків, а також на форми опробування матеріалів бакалаврського дослідження у формі виступів з доповідями на конференціях та наявних публікацій (тези, статті, інші). Автор роботи систематизує і аналізує зібрану інформацію і на її основі доводить *наукову цінність і практичну значущість* основних висновків і рекомендацій.

Атестація проводиться у формі публічного захисту (демонстрації) з дотриманням принципів відкритості й гласності.

На підставі результатів державних екзаменів (комплексного екзамену), творчого виступу/демонстрації кваліфікаційної роботи у звукорежисерів) та

захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи на засіданні екзаменаційної комісії здобувачу присвоюється кваліфікація «бакалавр» відповідної спеціальності.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання концертної програми і захист кваліфікаційної роботи є формою атестації випускників-бакалаврів за спеціальністю 025 – Музичне мистецтво у відповідності з Освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво» Міжнародного гуманітарного університету.

Кваліфікаційна робота виконується відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» в міжнародному гуманітарному університеті і має на меті:

1. Закріпити і розширити отримані теоретичні знання.
2. Показати вміння застосовувати отримані знання у вирішенні практичних завдань в галузі музичного мистецтва.
3. Поглибити навички ведення самостійної дослідницької роботи, роботи з різною довідковою та спеціальною літературою на українській та іноземних мовах.
4. Виявити рівень аналітичного мислення, вміння ставити завдання і приймати рішення.
5. Проявити комплексний підхід до вирішення низки науково-теоретичних та вокальних/музично-акторських/звукорежисерських проблем з метою засвоєння змістовного та жанрово-стильового наповнення зразків естрадно-джазового мистецтва (вокаліст естрадно-джазового напрямку), розуміння і практичного засвоєння навичок професійного виконання різноманітних ролей у виставах музичного театру (актор музичного театру), теоретичне і практичне опанування засобів студійної, концертної та театральної звукорежисури, виконуваного

здобувачем у рамках державної програми фахових дисциплін вищевказаних кваліфікацій.

У процесі виконання і захисту кваліфікаційної роботи здобувач відповідно до кваліфікаційних вимог повинен продемонструвати:

- знання, отримані ним з дисциплін навчального плану відповідного напрямку і профілю підготовки;
- вміння працювати зі спеціальною і методичною літературою, включаючи літературу іноземною мовою, нормативно-правовими документами, статистичною інформацією;
- навички науково-дослідницької роботи;
- вміння самостійного узагальнення результатів дослідження, формулювання висновків і рекомендацій;
- здатність виявляти і формулювати науково-практичну проблему сфери дослідження та вибирати адекватні методи її вирішення, засновані на підходах сучасного мистецтвознавства та музикознавства;
- вміння логічно будувати текст, грамотно вибудовувати пропозиції;

Кваліфікаційна робота має характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю і відповідати таким вимогам:

- містити поглиблений всебічний музично-теоретичний та методико-виконавський аналіз досліджуваної проблеми;
- містити самостійні дослідження та музичні приклади;
- містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення методів аналізу та розгляду різних виконавських/звукорежисерських аспектів дослідження;
- бути акуратно та належно оформленою у відповідності до прийнятих стандартів оформлення наукового тексту роботи (в тому числі посилання, Список джерел, додатки та інше);
- мати всі потрібні супровідні документи;

– бути виконаною і поданою на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

Формулюючи запропоноване рішення в кваліфікаційній роботі, здобувач повинен позначити в змісті зв'язок художньо-виразних музичних засобів, виконавських та методико-викладацьких завдань, які пов'язані з аналізом певного кола музичних творів естрадного-джазового, музично-театрального, звукорежисерського напрямків.

Кваліфікаційна робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження музичних творів естрадного-джазового, музично-театрального, звукорежисерського напрямків, обґрунтованих пропозицій, а також не має відгуку наукового керівника і рецензента до захисту не допускається.

В ході роботи над темою дослідження здійснюється підбір, вивчення, систематизація наукової, художньої та вокально-методичної/звукорежисерської літератури, статистичних та інтерактивних джерел інформації. Слід опрацювати достатній і необхідний обсяг інформації, що дозволяє на його основі в подальшому провести всебічний і глибокий аналіз досліджуваної проблеми. Основні положення необхідно фіксувати в текстовій формі, давати їм аргументоване обґрунтування, використовувати цитування з обов'язковим зазначенням на автора і джерело інформації.

Далі, відповідно до поставлених завдань, проводиться всебічний аналіз зібраних матеріалів по проблемному полю дослідження, робляться відповідні узагальнення і висновки, виробляється власна позиція щодо визначення способів теоретичного осмислення досліджуваної проблеми.

Вивчення стану проблеми на сучасному етапі розвитку може здійснюватися в різних аспектах (художньо-історичному, соціальному, естетичному, історико-

музичному, музично-теоретичного і т. д.), що в свою чергу передбачає використання методів загального, загальнонаукового, наукового рівня дослідження (соціологічні, аналітичні, культурологічні, мистецтвознавчі, музикознавчі, та т. і.).

Для виконання дослідницького типу кваліфікаційної роботи використовується в основному: науково-теоретична література (монографії, статті, дисертації і т. д. з теорії та історії світової та вітчизняної художньої культури та музики; також можуть залучатися різні джерела інформації: музичні матеріали (відео- та аудіозаписи виконавців різних країн), підручники, посібники та інша спеціалізована література з питань вокального, музично-акторського, звукорежисерського мистецтва, звітна документація, вивчена здобувачами під час проходження виробничої та переддипломної практики; статистичні данні; публіцистичні видання, періодична преса та ін.

Методична база дослідження передбачає поєднання різноманітних методів дослідження: музично-теоретичних та музично-історичних (біографічний, вербально-вокальний, порівняльний (кроскультурний), семантично-інтонаційний, жанрово-стильовий, структурний, мелодико-гармонічний, метроритмічний, фактурний та інші види музичного аналізу), емпіричних (опитування, анкетування, інтерв'ювання, статистичних методів, спостереження, вимірювання і т. д.); теоретичні (формалізація, класифікація, узагальнення, синтез, абстрагування, ідеалізація і т. д.).

Теоретична частина основного змісту дослідницької кваліфікаційної роботи повинна бути присвячена розкриттю сутності основних понять, теоретичному опису досліджуваної проблеми: висвітлюються теоретичні та методичні позиції різних авторів, наводяться статистичні та практичні дані, що дозволяють в подальшому охарактеризувати наявний стан об'єктно-предметного поля дослідження; розглядаються різні підходи до вирішення проблем.

В аналітичній частині дається аналіз провідних параметрів музичної мови, жанру, стилю та структури досліджуваного об'єкта, особливості індивідуального підходу того або іншого співака (актора) до виконання розглянутих у роботі музичних композицій естрадно-джазового напрямку (ролей музичного спектаклю) у контексті сучасного виконавського музикознавства; надаються рекомендації педагогічно-методологічного характеру щодо специфіки вокального розучування та виконання аналізованого у роботі музичного твору.

Щодо *звукорежисерської специфіки* розглядання поставлених у бакалаврській роботі завдань рекомендовано розглянути наступні питання:

- Характеристика музичного стилю/жанру,
- Особливості роботи звукорежисера в цьому стилі/жанрі,
- Відомості про автора/авторів музики,
- Характеристика музичних творів (коротко),
- Відомо про існуючі виконавські та звукорежисерські інтерпретації,
- Відомості про виконавців,
- Звукове рішення музичної фонограми та передбачувана технологія його реалізації,
- Аналіз роботи звукорежисера на всіх етапах створення проекту (запис, монтаж, зведення), досягнення та проблеми, способи їх вирішення.

Для кваліфікаційної роботи бакалавра може бути включений в якості додаткового музично-теоретичний розділ у вигляді схем, нотних прикладів та таблиць порівняльного аналізу авторського та виконавського текстів музичного твору.

3. СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ОБСЯГ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота по галузях / спеціальності підготовки повинна відповідати наступним вимогам.

Робота повинна включати:

- титульний лист (*Додаток А*);
- перелік умовних скорочень (за необхідністю) (*Додаток В*);
- зміст (*Додаток С*);
- вступ;
- основну частину, що складається з **двох розділів** (історико-теоретичного та аналітично-практичного);
- висновок, що включає висновки і рекомендації;
- список використаних джерел (не менш 10);
- додатки (при необхідності) (*Додаток D*);

Зміст кваліфікаційної роботи має відповідати назві теми.

Кваліфікаційна робота вважається виконаною в повному обсязі в тому випадку, якщо в ній знайшли відображення всі проблеми і питання, передбачені завданням по виконанню кваліфікаційної роботи.

Обсяг кваліфікаційної роботи бакалавра повинен складати не менш як 25 сторінок тексту та рекомендовано не більше 50 сторінок тексту (не враховуючи Титул, Зміст, Список використаної літератури, Додатки).

4. ОПИС ЕЛЕМЕНТІВ ТЕКСТУ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ

4.1. ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ (входить до загального обсягу сторінок, але номер сторінки не ставиться (див. Додаток А). На титульному аркуші здобувач вказує тему кваліфікаційної роботи (яка повинна точно збігатися з назвою в наказі), своє прізвище, ім'я та по батькові, а також прізвище та ініціали наукового керівника. Здобувач, який виконав кваліфікаційну роботу, і науковий керівник ставлять свої підписи на титульному аркуші. На титульному аркуші кваліфікаційної роботи обов'язково мають бути вказані науковий ступінь (доктор або кандидат наук), вчене звання (професор, доцент) та посада (професор кафедри, доцент) наукового керівника.

4.2. ЗМІСТ (входить до загального обсягу сторінок, але номер сторінки не ставиться) (Додаток В)

Зміст включає вступ, найменування всіх розділів і підрозділів, висновок, список використаних джерел та додатки (без їх найменувань) із зазначенням номерів сторінок, з яких починаються ці елементи кваліфікаційної роботи. Як правило, в змісті бакалаврської роботи виділяють два розділи, які розбиваються на підрозділи (параграфи в кількості від двох до трьох).

4.3. ВСТУП. Ставиться номер сторінки. Як правило, номер сторінки **ВСТУП** - **3**. У випадку, коли ЗМІСТ займає дві сторінки, номер сторінки **ВСТУП** – **4**.

ВСТУП повинен відображати:

- актуальність обраної теми;
- ступінь наукової розробленості проблеми;
- мету і завдання дослідження;
- об'єкт і предмет дослідження;
- інформаційну базу дослідження;
- методи дослідження;
- положення, що виносяться на захист;

- наукову новизну дослідження (за її наявності);
- практичну значущість одержаних результатів;
- апробацію роботи (виступ з науковою доповіддю на конференції, опубліковані за темою кваліфікаційної роботи тези та статті, концертні виступи та театральні вистави за творами, задіяними у розгляді теми);
- структуру роботи та кількість листів роботи (загальна кількість та об'єм листів безпосереднього тексту).

Таким чином, ВСТУП – дуже відповідальна частина роботи, оскільки вона містить всі необхідні кваліфікаційні характеристики бакалаврської роботи.

Виходячи з теми кваліфікаційної роботи, формулюється *мета і завдання*.

Мета дослідження формулюється відповідно до теми бакалаврської роботи. Загальна мета повинна бути чітко сформульована і зрозуміла студенту. Вона може бути деталізована шляхом виділення декількох завдань.

Завдання дослідження встановлюються у формі перерахування (узагальнити, вивчити, дослідити, встановити, з'ясувати, визначити, розробити, обґрунтувати та т. п.). Завдання, пов'язане з вивченням стану питання, в роботі не ставиться. Насамперед, в кваліфікаційній роботі ставляться завдання щодо *емпіричного* вивчення питання, обґрунтування практичних рекомендацій, які визначаються результатами даної роботи тощо. Послідовність поставлених завдань визначається планом викладу основного змісту наукової роботи. Формулювання завдань повинно відрізнятися чіткістю і точністю, оскільки опис їх вирішення має скласти зміст розділів кваліфікаційної роботи. Рекомендується сформулювати не більше 3-4 завдань. Необхідно дотримуватися логічного зв'язку між метою та завданням.

Важливим є питання правильного визначення об'єкту та предмету дослідження в кваліфікаційній роботі.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Об'єкт – це явище, вбрання для вивчення і що породжує проблемну ситуацію.

Предмет – це частина об'єкта. Саме на нього і спрямована основна увага студента. Предмет дослідження дуже близький до заголовка роботи.

Якщо об'єкт – це область діяльності, то предмет – це процес, що вивчається в рамках даної галузі.

У роботі необхідно вказати *інформаційну базу*, тобто на якому конкретному матеріалі виконана робота, перерахувати основні джерела отримання інформації (офіційні, наукові, методичні та ін.), а також відобразити методологічні основи проведеного дослідження.

Обов'язковим елементом вступу є формулювання положень, що виносяться на захист, які синтезують підсумки роботи, реалізацію поставлених завдань.

Положення, що виносяться на захист, - основні висновки кваліфікаційної роботи, виражені в формі розгорнутих пропозицій, визначених тверджень.

Слідом за положеннями, що виносяться на захист, повинні бути сформульовані один-два пункти *наукової новизни* бакалаврської роботи, якщо вони присутні у бакалаврській роботі.

До елементів *наукової новизни* можуть бути віднесені:

- нові варіанти класифікацій;
- нові критерії оцінок;
- вперше поставлені і вирішені завдання, проблеми;
- новий концептуальний підхід до вирішення поставленої проблеми.

Елементи *наукової новизни* можуть бути представлені, наприклад, в наступних формулюваннях: в авторській інтерпретації розкрито ..., обґрунтовано нове положення ..., визначено концептуальні умови ..., розроблений алгоритм ..., виявлено в оригінальному емпіричному дослідженні ... і т. д.

Важливим структурним елементом вступу виступає розділ *практичної значущості* кваліфікаційної роботи, який підтверджується тим, що головні висновки роботи повинні служити основою конкретних рекомендацій і заходів щодо вдосконалення тих процесів і явищ, які є предметом дослідження в бакалаврській роботі.

У кваліфікаційній роботі обов'язково повинні бути розділ, пов'язаний з історично- та теоретично-музичним аналізом, а також з питаннями вокально-методологічного (музично-акторського, звукорежисерського) тлумачення творів, які розглядаються у бакалаврській роботі.

У заключній частині вступу необхідно коротко сказати про структуру роботи, її загальний та текстовий об'єм, кількість джерел ті найбільш значущих для роботи досліджень, задіяних в роботі, про наукову апробацію тексту бакалаврської роботи у виступах на конференціях та публікаціях за темою кваліфікаційної роботи (при наявності).

Вступ кваліфікаційної роботи становить 2-3 сторінки.

4.4. ПЕРШИЙ РОЗДІЛ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Перший розділ кваліфікаційної роботи, який є її теоретичною (теоретико-методологічною та аналітико-дослідницькою) частиною становить близько 40-50 % від усього загального обсягу роботи. В теоретичній частині відбивається вміння бакалавра систематизувати існуючі розробки і теорії з обраної проблеми, критично їх розглядати, виділяти суттєве, оцінювати досвід інших дослідників, визначати головне в вивченості теми з позицій сучасних підходів, аргументувати власну думку.

Оскільки бакалаврська робота зазвичай присвячується досить вузькій темі, то огляд робіт слід робити тільки з питань обраної теми, а не по всій проблемі в цілому. У ньому повинні бути названі, проаналізовані і критично оцінені найбільш відомі і цінні публікації, що мають безпосереднє відношення до теми

бакалаврської роботи (з обов'язковим оформленням посилань на джерела). При викладі спірних питань необхідно приводити думки різних авторів. Після чого слід обґрунтувати свою думку або погодитися з однією з вже наявних точок зору, **проте в будь-якому випадку необхідно висунути відповідні аргументи**

Теоретична сторона проблеми, наведеної в першому розділі, повинна продемонструвати рівень знань студента, його ерудицію в зазначеній галузі та стати інструментом для розв'язання поставлених завдань (розділ «ВСТУП») та їх рішення у другому та третьому розділах роботи.

Підбір необхідної наукової літератури проводиться з використанням бібліотечних каталогів, реферативних журналів, наукових журналів за відповідним напрямом, монографій, підручників, довідників, інших публікацій, а також електронних ресурсів. Проводиться ознайомлення як з вітчизняною, так і з зарубіжною літературою, опублікованій на різних мовах.

У першому підрозділі першого розділу подається оцінка концепцій авторів дослідницької, методичної літератури та довідкової бази за досліджуваною проблемою. Розкривається власне розуміння цієї бази. На основі отриманих результатів складаються заключні фрази підрозділу, а також результати вказаного підрозділу стисло викладаються у висновках Першого розділу.

Розділ повинен мати назву, що відображає сутність викладеного в ньому матеріалу. Не допускається виносити в якості назви цього розділу заголовки типу «Теоретична частина», «Огляд літератури» і т. д., які не розкривають змісту наведеного в розділі матеріалу.

Можливі назви другого підрозділу Першого розділу:

Характеристика(предмет дослідження) ...(об'єкт дослідження).

Сучасний стан(предмет дослідження)(об'єкт дослідження).

Дослідження.....(предмету).....(об'єкт дослідження).

У вказаному підрозділі обов'язково розглядаються наступні питання:

1. Історія створення вокальної композиції (вербального та музичного текстів);
2. Огляд виконавської/звукорежисерської історії композиції;
3. Аналіз музичних складових твору: жанрово-стильова характеристика, особливості побудови та драматургії, ладо-інтонаційні, гармонічні та метроритмічні аспекти та інші / звукорежисерські методи дослідження.

Розділ може складатися з **двох-трьох** підрозділів (параграфів), що мають свої підзаголовки. Обсяг кожного параграфу – не менше 3 сторінок.

Основні результати дослідження стисло формулюються у висновках до Першого розділу.

4.5. ДРУГИЙ РОЗДІЛ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Другий розділ кваліфікаційної роботи передбачає перш за все **виконавсько-порівняльний аналіз/звукорежисерський** (1-й підрозділ) та **може включати вокально-викладацький погляд** на його суто вокальні, виконавські та сценічні / звукорежисерські завдання та труднощі (2-й підрозділ). У першому підрозділі проводиться порівняння досліджуваних творів з точки зору різних виконавських версій. Головною метою вказаного підрозділу є виявлення існування виконавських версій у зарубіжній і вітчизняній концертно-театральній традиції. У другому підрозділі, відповідно, розглядаються вокально-педагогічні виклики щодо твору (творів), який став об'єктом дослідження здобувача.

Орієнтовний обсяг другого розділу – *близько 50-60 % загального обсягу тексту кваліфікаційної роботи.*

Другий розділ має поєднати набуті теоретичні знання та вміння використовувати обрані методи і певний методичний інструментарій.

Текст другого розділу слід ілюструвати нотними та графічними аналітичними прикладами, що наводяться **в додатках** і обов'язково супроводжуються стислим

коментарем. Для написання цих параграфів здобувач має зібрати фактичні дані під час переддипломної практики.

Основні результати дослідження стисло формулюються у висновках до Другого розділу.

Матеріали, розрахунки та висновки аналітичного розділу є логічним продовженням теоретичної глави і відображають взаємозв'язок практики і теорії.

4.6. ВИСНОВКИ Й ПРОПОЗИЦІЇ є завершальним етапом виконаної студентом кваліфікаційної роботи. Вони повинні містити:

- короткі підсумки за результатами дослідження та музично-теоретичного, музично-історичного і вокально-методологічного / звукорежисерського аналізу об'єкта дослідження;
- перелік заходів, спрямованих на розв'язання проблеми, підвищення ефективності об'єкта дослідження;
- можливі варіанти реалізації запропонованих у кваліфікаційній роботі заходів;
- перспективи подальшого науково-методичного розгляду проблематики дослідження.

Висновки повинні бути по всій роботі, написаними по пунктам в послідовності, що відповідає порядку виконання практичної частини.

Висновки повинні бути короткими та чіткими.

Висновки загального порядку, що не впливають з результатів і змісту кваліфікаційної роботи, пропозиції, які не було розглянуто у дослідженні, не допускаються. Загальний обсяг розділу «ВИСНОВОК» - від 2-х до 5 сторінок.

4.7. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Список використаної літератури повинен у своєму складі мати **не менше 15 джерел – українських та зарубіжних.**

Список використаних джерел повинен включати нормативно-правові документи, що регулюють область дослідження, монографії, наукові статті, навчальну літературу, статистичні та довідкові матеріали, Інтернет-джерела.

При написанні бакалаврської кваліфікаційної роботи має бути використано не менше 60% монографічних робіт і наукових статей. Список повинен містити джерела, в більшості своїй, які не досягли 10 років. На кожне використовуване джерело повинне бути зроблено бібліографічне посилання. Не допускається відділення (перенесення на різні рядки або сторінки) ініціалів від прізвищ авторів джерел. До джерел відносяться:

- нормативно-правові акти (Конституція України, Закони України, укази Президента України, постанови Уряду України, акти місцевих органів виконавчої влади, технічні регламенти та стандарти, правила, інструкції і т. д.);
- література, в т. ч. на іноземних мовах (підручники, навчальні посібники, монографії, збірники, багатотомні видання, статті з періодичних видань та збірників, рецензії, автореферати дисертацій, в тому числі на електронних носіях);
- ресурси Інтернет (сайти, портали).

Список використаних джерел складається в певній послідовності:

- 1) нормативно-правові акти;
- 2) література;
- 3) ресурси Інтернет.

У підрозділі «Нормативні правові акти» використовувані джерела розташовуються за ступенем їх значущості.

4.8. ДОДАТКИ

Обов'язково повинні додаватися нотні записи аналізованих музичних творів (опубліковані чи транскрабовані автором роботи), авторські імпровізації до твору (якщо є). Бажані додатки до кваліфікаційної роботи: малюнки, фотографії, схеми, таблиці, репертуарні списки, т. і. Обсяг і кількість додатків необмежена і визначається вимогами до аргументації роботи.

5. ПРИНЦИПИ ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Загальні положення

Кваліфікаційна робота виконується державною (українською) мовою (можливе застосування англійської мови або мови країн Євросоюзу).

Стиль викладення науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, логічно послідовний, бажано виразний. Пряме переписування матеріалів з літератури *неприпустиме*.

Технічні вимоги

Кваліфікаційна робота оформляється на комп'ютері на аркушах формату А4 (210 x 297 мм).

Орієнтація сторінок кваліфікаційної роботи:

- для текстової частини кваліфікаційної роботи – книжкова;
- для додатків - книжкова та / або альбомна.

Параметри сторінок:

Односторонній друк тексту на комп'ютері, міжрядковий інтервал - **1,5** без інтервалів між абзацами; шрифт Times New Roman (розмір основного тексту - **14** пт; розмір шрифту таблиць, додатків - 14 пт або 12 пт.).

Вирівнювання тексту – по ширині, без відступів. Абзац – **1,25** см. Автоматична розстановка переносів.

Розміри поля: верхнє та нижнє 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 10 мм.

Надрукований текст повинен бути чітким, чорного кольору. Щільність тексту – однакова по всій роботі.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який оформлюється за зразком (Додаток А).

На наступній сторінці подається зміст роботи із зазначенням сторінок (Додаток В). Зміст містить найменування всіх розділів та параграфів роботи і номери їх початкових сторінок. Зміст має включати усі заголовки, які є в роботі, починаючи зі вступу і закінчуючи додатками.

Такі структурні елементи бакалаврської кваліфікаційної роботи, як зміст, вступ, розділи, висновок, список використаних джерел та додатки слід починати **з нового аркуша**. Тільки параграфи тривають по тексту.

Заголовки структурних частин роботи – **«ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ ПЕРШИЙ», «РОЗДІЛ ДРУГИЙ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ»** – друкуються великими літерами посередині рядка. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Такі структурні частини роботи, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера, тобто не можна друкувати: **«1.ВСТУП»** або **«Розділ 6. ВИСНОВКИ»**.

Номер розділу ставлять після слова **«РОЗДІЛ»**, після номера крапку не ставлять, потім друкують заголовок розділу великими літерами. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу не повинна стояти крапка, наприклад **«2.3»** (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумеруються у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера не повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Відстань між заголовками глави і параграфа – один порожній рядок (1,5 міжрядковий інтервал); між заголовком і текстом – один пропущений рядок (1,5 міжрядковий інтервал); між параграфами – два пропущені рядки (1,5 міжрядковий інтервал).

Текст повинен бути граматично та стилістично правильним. Автор роботи несе особисту відповідальність за достовірність наведених даних і цитат.

Після написання кваліфікаційна робота у зброшурованому вигляді (1 примірник) передається рецензенту для рецензування.

Нумерація сторінок

Сторінки роботи мають бути пронумеровані арабськими цифрами (в правому верхньому куті без тире, крапки та знака №). Нумерація має бути наскрізною від титульного аркуша до останньої сторінки, включаючи всі ілюстрації та додатки.

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші, індивідуальному завданні, анотації, змісті *номер сторінки не ставлять, але включають до загальної нумерації сторінок роботи.* На наступних сторінках, починаю зі ВСТУПу номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Оформлення ілюстративного матеріалу (рисунків та таблиць)

Цифровий матеріал, результати аналізу, як правило, оформляються у вигляді таблиць та схем (інтонаційно-мелодичних, ладових, гармонічних, ритмічних та

інших), що включаються як в основну частину бакалаврської кваліфікаційної роботи (вирівнювання по центру), так і в додатки. На кожну таблицю в тексті повинно бути зроблено посилання (наприклад: «Результати розрахунків представлені в таблиці 2.1»).

Графи таблиці повинні бути пронумеровані. При перенесенні частини таблиці на інший аркуш у правому верхньому кутку пишуть: «Продовження таблиці» і вказують її номер. Тему поміщають тільки над першою частиною таблиці. При перенесенні, назви граф таблиці замінюються нумерацією граф арабськими цифрами. Таблиці, що розміщуються на двох і більше сторінках, наводяться в додатках. Розмір шрифту в таблиці – 14 або 12 пт Times New Roman.

Числове значення показника в таблиці проставляють на рівні останнього рядка найменування показника. Значення показнику, наведене у вигляді тексту, записують на рівні першого рядка найменування показника. Цифри в графах таблиць повинні проставлятися так, щоб розряди чисел у всій графі були розташовані один під іншим, якщо вони відносяться до одного показника. В одній графі має бути дотримано, як правило, однакову кількість десяткових знаків для всіх значень величин. Переважно відокремлювати таблиці від тексту порожніми рядками – інтервал між рядками 1,5.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Приклад № 1

Елемент А і його варіанти

(з магістерської роботи Т. Белоусової;

Наук. кер. – канд. мистецтвозн., доц. Каплун Т.М. (ОНМА, 2018 р.)

Додаток 2

ВИКОНАВСЬКА ПАРТИТУРА РЕМАРОК ВОКАЛЬНОЇ ПАРТІЇ МАРФИ В ОПЕРІ М. П. МУСОРГСЬКОГО «ХОВАНЩИНА» СЦЕНА ВОРОЖІННЯ

1. С. П. Преображенська (Ленінградська консерваторія ім. М.А. Римського-Корсакова, клас І. В. Єршова). Хор і оркестр Кіровського театру, 1946. Дириг. Борис Хайкин, ред. М. Римського-Корсакова. Аудіозапис, пластинка «Мелодія», Д-02269-76 (1954), Д 011089-94 (1962). URL : <http://classic-online.ru/ru/production/2401> (дата звернення 05.05.2018).

2. І. А Архипова (Московська консерваторія ім. П.І. Чайковського, клас Л. Ф. Савранського). Аудіозапис, пластинка: «Мелодія», 1974. С10 05109-16. Дириг. Борис Хайкин, ред. М. Римського-Корсакова. URL : <http://classic-online.ru/ru/production/2401> (дата звернення 15.05.2018).

3. Л. С. Шемчук (Одеська державна консерваторія ім. А. В. Нежданової, клас О. М. Благовидової). Віденська опера, 1989. Дириг. Клаудіо Аббадо, ред. Д.

Шостаковича. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=X7JUbjWSKrY> (дата звернення 03.05.2018).

4. Е. И. Вишнеvsька (Одеська державна консерваторія ім. А. В. Нежданової, клас А. В. Джамагорцяна). Одеський Літературний музей, грудень 2009 р. Партія ф-но: Ігор Парада. Ред. М. Римського-Корсакова. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=Td9MXHGDlj8> (дата звернення 25.05.2018).

1	Вербальний текст – зміни
2	Темп, його зміни (<i>con ritardo</i> – з оттяжкою [<i>r</i>], прискорення [<i>accel</i>] і затримання руху [<i>rit</i>])
3	Фразування [] і дихання [']
4	Музична артикуляція (<i>port.</i> – портаменто, ^ – <i>potato</i>)
5	Дінаміка
6	Темброві і емоційне забарвлення

12 *f* Andante, ♩ = 60. 13 14 15

Си-лы по-тай-ны-я, Си-лы ве-ли-ки-я, Ду-ши от-быв-ши-яв мир не-ве-до-мый

2. Такти 1–11 – оркестровий вступ (*Andantino, non troppo lento*)

12 *f* Meno mosso 13 14 15

Си-лы по-тай-ны-е, си-лы ве-ли-ки-я, Ду-ши от-быв-ши-яв мир не-ве-до-мый

	12	13	14	15
1				
			під ред. Ламма (нот.)	
2				
3	_____	_____	_____	_____
	,	,	,	,
	_____	_____	_____	_____
	,	,	,	,
	_____	_____	_____	_____
	,	,	,	,
	_____	_____	_____	_____
	,	,	,	,
4			<i>legato</i>	
	<i>port.</i>	<i>port.</i>		> > >
			<i>legato</i>	>
			<i>legato</i>	
5	<i>f</i> <i>sf</i>	<i>f</i> <i>sf</i>	$\angle$ <i>ff</i>	
	<i>mf</i> $\angle$ <i>sf</i>	<i>mf</i> <i>sf</i>	<i>mf</i> <i>ff</i>	
	<i>mf</i> <i>sf</i>	<i>mf</i> <i>sf</i>	<i>ff</i>	
	<i>f</i> <i>sf</i>	<i>f</i> <i>sf</i>	<i>mf</i>	
6	емоційна напруга		Максимальне насичення голосу обертонами, емоційне <i>ff</i>	
	енергійний «разбіг» голосом			
	з емоційною зібраністю		м'якше	ніс попередні фрази

У таблиці не повинно бути незаповнених граф і / або рядків. При відсутності даних у відповідній графі і / або рядку ставиться прочерк.

У тексті спочатку йде посилання на таблицю, а потім сама таблиця, а не навпаки. Таблицю варто розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на початку наступної після посилання сторінки, наприклад, «Таблиця 2.3» або «Табл.2.3». На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи.

Таблиці нумеруються арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводять у додатках. Номер таблиці складається з номеру розділу і порядкового номеру таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, Таблиця 2.3 – третя таблиця другого розділу.

Слово «Таблиця» друкують з великої літери і розміщують над таблицею праворуч. Потім іде назва таблиці. Назва повинна бути стислою та відображати зміст таблиці. Вирівнювання по ширині. Текст у таблиці друкується 14 або 12 шрифтом, в окремих випадках – 10-11 шрифтом. Таблиці кожного додатка нумерують окремо. Номер таблиці додатка складається з позначення додатка та порядкового номера таблиці в додатку, відокремлених крапкою, наприклад, Таблиця Б.2 - тобто друга таблиця додатка Б. Далі іде назва таблиці.

Посилання в таблиці на джерело є обов'язковим. Джерело може зазначатися у кваліфікаційній роботі таким чином:

– або одразу після назви таблиці у квадратних дужках, наприклад, [10, с. 8].

Оформлення посилань - «Бібліографічне посилання»

Бібліографічні посилання необхідно подавати у квадратних дужках, наприклад: [2, с. 34], при цьому перша цифра посилання відповідає номеру об'єкта в списку використаних джерел, а друга вказує на номер сторінки, з якої взята цитата.

При неможливості вказівки номера сторінки (наприклад, в разі посилання на електронний ресурс) вказується тільки номер джерела - [2].

Посилання вживають при *цитуванні*, при застосуванні у тексті *ідей іншого автора*, при запозиченні формул, таблиць, ілюстрацій, положень і т.і.

Оформлення списку літератури

У підрозділі «**СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ**» використовувані джерела розташовуються в алфавітному порядку за прізвищем перших авторів або заголовків видань (якщо автор не зазначений).

Література на іноземних мовах вказується в латинському алфавіті і розміщується після переліку літератури українською мовою.

До списку використаних джерел пред'являються певні вимоги щодо оформлення.

У структурній частині «**СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ**» оформлення бібліографічних посилань проводиться відповідно до вимог нового ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок [див.: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravyloformlennyaspyskuvykorystanyhdzherel.pdf>].

Джерела викладаються у алфавітному порядку, спочатку йдуть джерела на слов'янських мовах, потім – на іноземних.

Вимоги до оформлення бібліографічних джерел

Нормативні документи наводяться в списку джерел із заголовка, без лапок.

Закони та інші нормативні документи

Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96ВР / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

Положення про політику управління міжнародними (золотовалютними) резервами України / Рішення Правління національного банку України від 26.04.2018 № 229-рш. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr229500-18>

Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015 / Президент України. Офіційний вісник Президента України. 2015. № 2. С. 14. Ст. 154.

Один чи більше авторів без редактора

Давидов М. А. Виконавське музикознавство: енциклопед. довід. [посіб. для вищ. навч. закл.]. Київ : Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського, 2010. 406 с.

Іванова І. Л., Куколь Г. В., Черкашина М. Р. Історія опери: Західна Європа. Навчальний посібник. Київ : Заповіт, 1998. 384 с.

Сапожнік О. В. Сучасна популярна естрадна музика. Київ : Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2000. 64 с.

Gridley M. Jazz Styles (history and analysis). New York, 1985. 143 p.

Один чи більше авторів із редактором

Закон України «Про засади державної регіональної політики»: наук.-практ. коментар / О.І. Безпалова, К.Ю. Мельник, О.О. Юхно та ін.; за заг. ред. В.В. Сокурєнка; передм. В.В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.

Без автора (збірники, матеріали конференцій, книги за редакцією, укладачі, упорядники)

Україна і світ: музичний полілог. Колективна монографія / Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2021. 164 с.

Українська музична культура: глобалізаційні виклики та національні реалії : колективна монографія / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2019. 416 с.

Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.

Багатотомне видання

Історія української музики: у 7 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, редкол.: Г.А. Скрипник (голова) та ін. Київ, 2016. Т. 1. Кн. 1: Від найдавніших часів до XVIII століття. Народна музика / О. В. Богданова, С. Й. Грица, Р. Д. Гусак, Є. В. Єфремов та ін.; Редкол. тому: О. Ю. Шевчук (відп. ред.), Б. М. Фільц (відп. ред.), О. П. Прилепа (відп. секретар), О. М. Летичевська (відп. секретар). 2016. 440 с.

Юридична енциклопедія: в 6 т. / за ред. Ю.С. Шемшученка. Київ : «Укр. енциклопедія» ім. М.П. Бажана, 1999. Т. 2. 784 с.

Electrodes of conductive metallic oxides / J.M. Honig et al. Amsterdam: Elsevier, 1980. 260 p.

Частина видання

Розділ книги

Наумов М.С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. *Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки*: монографія. Харків, 2014. С. 213–241.

Стаття в журналі, газеті

Кишакевич С. В. Деякі аспекти навчання естрадного співу за методиками зарубіжних вокальних педагогів. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2021. Випуск 80. Том 1. С.124-128.

Попова А. Б., Синенко О. О. Сучасні тенденції підготовки естрадних співаків (на прикладі творчості Грегорі Портера). *Інноваційна педагогіка*. Одеса: Видавничий дім “Гельветика”, 2020. Випуск 28. С. 215-218.

Почему консолидация банков – не панацея от проблем. URL: https://forbes.kz/finances/finance/slovo_i_delo_1504618082/ (дата звернення 12.12.2021).

Тези доповідей у матеріалах конференцій

Попова А. Б., Федосенко К. М. Традиції стилю соул у вітчизняній вокальній практиці. *Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. «Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство».* Київ, 25–26 березня, 2020 р. Київ : КНУКіМ, 2020. С. 228–230.

Електронні ресурси

Finn Ch. Edward Heyman. URL : <https://songofamerica.net/composer/heyman-edward/> (дата звернення 07.11.2021).

Hammond organ. [автор невід.]. URL : https://en.wikipedia.org/wiki/Hammond_organ (дата звернення: 31.05.2022).

Дисертації та автореферати (може бути не вказане місце захисту та повна назва спеціальності)

Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Харків, 2008. 16 с.

6. ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

Підготовка до захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи включає:

- оформлення кваліфікаційної роботи;
- попередній захист (при необхідності);
- підготовку демонстраційних матеріалів (презентації);
- підготовку доповіді.

За 2 тижні до захисту слід почати оформлення бакалаврської кваліфікаційної роботи з дотриманням всіх вимог кафедри. Оформлена непереплетена робота і роздрукований демонстраційний матеріал здається на перевірку керівнику кваліфікаційної роботи. Процедура перевірки полягає в:

- відповідності оформлення кваліфікаційної роботи і презентації вимогам, викладених в методичних вказівках з оформлення випускних кваліфікаційних робіт у Міжнародному гуманітарному університеті;

- відповідності формулювання теми кваліфікаційної роботи наказу затвердження тематики кваліфікаційної роботи на титульному аркуші, в бланку завдання, на слайдах презентації.

- оцінка самостійності написання бакалаврської кваліфікаційної роботи студентом проводиться керівником, відповідно до визначеного порядку, в тому числі перевіркою на «**Антиплагіат**»; перевірка на виявлення збігів/ідентичності/схожості в текстах здійснюється засобами сервісу перевірки на плагіат [Unichек](#) через особистий кабінет студента.

Вважається, що робота пройшла перевірку з позитивних результатів, якщо в ній міститься **не менше 70% оригінального тексту**.

- наявності підписів і дотримання черговості дат підписання на бланку завдання, календарного плану і на титульному аркуші.

Порядок брошюровки кваліфікаційної роботи:

- в роботу вишиваються:

- 1) титульний лист;
- 2) зміст;
- 3) вступ
- 4) основна частина;
- 5) висновок;
- 6) список використаних джерел;
- 7) додатки.

- в роботу вкладаються:

- 1) відгук наукового керівника;
- 2) довідка про результати перевірки на наявність плагіату;
- 3) рецензія призначеного кафедрою рецензента;
- 4) акт впровадження результатів кваліфікаційної роботи (при наявності).

Студент повинен представити на кафедру (за 3 дні до початку роботи ЕК) повністю завершену і правильно оформлену кваліфікаційну роботу в книжковій палітурці, попередньо перевірену на унікальність (Антиплагіат), рецензію та відгук керівника.

Перед основним захистом (за 10-12 днів) вибірково, за рекомендацією керівника проводиться попередній захист. Попередній захист ставить собі за мету перевірити готовність студента до захисту роботи і відповідність тематиці та освітньому стандарту. Процедура попереднього захисту наближена до реальної і включає доповідь і відповіді на питання. Виявлені в ході попереднього захисту недоліки дозволяють студенту зорієнтуватися на подальшу підготовку до захисту.

В ході підготовки до захисту важливе місце відводиться підготовці доповіді. Доповідь повинна бути розрахована на 5-7 хвилин і включати:

- вступ, що доводить актуальність теми;
- характеристику об'єкта дослідження;
- мета і завдання, які вирішуються в роботі для реалізації мети;
- результати дослідження проблеми;
- рішення, запропоновані в практичній частині;
- основні висновки.

Доповідь повинна бути нерозривно пов'язана з матеріалами демонстраційної графіки, яка складається з використанням програми створення мультимедійних презентацій MS Power Point, а також про дубльована на паперовому носії у вигляді роздаткового матеріалу для кожного члена ЕК.

Захист кваліфікаційної роботи проходить відповідно до графіку навчального плану.

До початку захисту необхідно здати секретарю ЕК кваліфікаційну роботу, відгук керівника. Голова ЕК оголошує прізвище здобувача і тему бакалаврської

кваліфікаційної роботи. Потім слово для доповіді надається здобувачу. Після доповіді члени ЕК задають питання, на які здобувач відповідає, намагаючись бути стислим. Питання можуть ставитися до теми кваліфікаційної роботи, тому студенту перед захистом доцільно відновити в пам'яті основний зміст спеціальних курсів і особливо ті розділи, які мають пряме відношення до теми роботи. По доповіді та відповідях на питання комісія судить про широту кругозору здобувача, його ерудицію, уміння публічно виступати і аргументовано відстоювати свою точку зору. На завершення захисту зачитується відгук керівника та рецензія призначеного кафедрою рецензента.

Середня тривалість захисту одного дипломника 15 хвилин. Після закінчення публічного захисту екзаменаційна комісія на закритому засіданні обговорює результати захисту, приймає рішення про присвоєння випускнику кваліфікації, після чого відбувається оголошення результатів захисту. Екзаменаційна комісія приймає також рішення про рекомендацію роботи до практичного впровадження на відповідному підприємстві, рекомендації матеріалів до відкритої пресі і видачу диплому з відзнакою.

Захищені бакалаврські кваліфікаційні роботи здаються на кафедру у електронному варіанті.

7. НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО КВАЛІФІКАЦІЙНОЮ РОБОТОЮ

Безпосереднє керівництво бакалаврської роботою здійснює науковий керівник. Науковими керівниками бакалаврських робіт можуть бути викладачі кафедри, обізнані у тематиці роботи, професори і доценти (штатні або сумісники), які мають вчений ступінь доктора або кандидата наук, або досвідчені знавці-практики з багаторічним стажем праці у вокальній та звукорежисерській практиці, які мають відповідну вищу фахову освіту, посібники, методичні

рекомендації та інше у зазначених кваліфікаціях спеціальності 025 – Музичне мистецтво (вокал, звукорежисура).

Науковий керівник зобов'язаний здійснювати керівництво бакалаврською роботою, у тому числі:

- надавати консультаційну допомогу студенту у виборі і визначенні теми кваліфікаційної роботи, в підготовці плану і графіка виконання роботи, в підборі літератури і фактичного матеріалу;
- сприяти у виборі методики дослідження;
- давати кваліфіковані рекомендації щодо змісту бакалаврської роботи;
- здійснювати систематичний контроль за ходом виконання бакалаврської роботи відповідно до плану і графіка її виконання;
- інформувати завідувача кафедри в разі недотримання студентом графіка виконання бакалаврської роботи;
- вносить пропозиції про апробацію роботи на наукових заходах факультету (студентських конференціях, круглих столах і т. д.);
- оцінити якість виконання бакалаврської роботи відповідно до вимог, що до неї ставляться (представивши відгук керівника). Студент звітує перед науковим керівником відповідно до затвердженого індивідуального плану роботи над бакалаврською роботою і вимог, що пред'являються до проведення науково-дослідної роботи магістранта;
- повідомляє про готовність роботи і рекомендує її до захисту, пише відгук про кваліфікаційну роботу студента і передає його завідувачу кафедри;
- в разі невиконання плану підготовки кваліфікаційної роботи вказує про це у відгуку і не допускає студента до захисту.

Науковий консультант призначається для керівництва главами кваліфікаційної роботи в тих випадках, коли тематика бакалаврської роботи носить міжкафедральний або міждисциплінарний характер.

Важливо мати на увазі, що науковий керівник не є ні співавтором, ні редактором кваліфікаційної роботи, і студент **не повинен розраховувати** на те, що керівник зобов'язаний виправляти наявні в бакалаврській кваліфікаційній роботі орфографічні, стилістичні та інші помилки.

У відповідність із завданням, закінчена і оформлена робота з відгуком наукового керівника представляється здобувачем ступеня бакалавра за 3-5 днів до захисту, в разі успішного проходження передзахисту.

8. ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА ТА РЕЦЕНЗЕНТА

Після отримання остаточного варіанту бакалаврської кваліфікаційної роботи науковий керівник та рецензент протягом 3 робочих днів складає письмовий відгук.

У відгуку та рецензії повинні бути відображені наступні моменти:

- актуальність теми;
- ступінь реалізації поставленої в роботі мети;
- ступінь самостійності при написанні кваліфікаційної роботи, рівень теоретичної підготовки автора, його знання основних концепцій і наукової літератури з обраної теми;
- використані методи і прийоми аналізу;
- обґрунтованість висновків;
- грамотність викладу матеріалу;
- наявність і якість ілюстративного матеріалу;
- якість оформлення. Особлива увага звертається на наявні в роботі і відмічені раніше недоліки, не усунуті випускником.

Науковий керівник обґрунтовує можливість або недоцільність подання кваліфікаційної роботи до захисту. При цьому керівник не виставляє оцінку роботі, а тільки дає їй якісну характеристику і рекомендує або не рекомендує до

захисту. Таким чином, зміст відгуку передбачає обґрунтовану думку керівника про якість кваліфікаційної роботи.

При успішному проходженні процедури передзахисту кваліфікаційної роботи на кафедрі, завідувач кафедри вирішує питання про допуск студенту до захисту, роблячи про це відповідний запис на титульному аркуші випускної кваліфікаційної роботи.

Рецензент надає свою бачення представленої до рецензії кваліфікаційної роботи та зазначає наприкінці рецензії оцінку щодо виконаної бакалаврської роботи про надання чи ненадання спошукачу кваліфікації бакалавра музичного мистецтва.

У разі, якщо завідувач кафедри не вважає за можливе допустити випускника до захисту кваліфікаційної роботи, це питання розглядається на засіданні кафедри і подається на затвердження директору інституту.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ

Під час оцінювання бакалаврської роботи слід урахувати

- об'єктивне висвітлення стану питання з творчим використанням сучасних джерел інформації;
- практичне значення результатів;
- обґрунтування рішень і пропозицій відповідними розрахунками;
- наявність посилань на джерела інформації;
- відсутність дублювання, стереотипних рішень, що не впливають на суть і висвітлення отриманих результатів;
- загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу;
- якість оформлення;
- самостійність виконання.

Якість виконаної роботи оцінюється за такими критеріями, як:

- ступінь розкриття теми;
- стиль і логіка викладення, ступінь самостійності написання тексту;
- науковий рівень проведених розрахунків;
- оформлення результатів досліджень – текстової та графічної частини.

Оцінювання бакалаврської роботи здійснюється за 100-бальною шкалою за такими критеріями:

- відповідність змісту роботи обраній темі, її актуальність;
- логічність та чіткість структури роботи;
- ґрунтовність, повнота і науково-критичний аналіз літератури з проблеми дослідження;
- успішність виконання завдань бакалаврської роботи;
- новизна, теоретичне і практичне значення;
- літературне, технічне й естетичне оформлення роботи;
- публічний захист бакалаврської роботи, а саме аргументованість, вільне володіння матеріалом, культура мовлення, відповіді на запитання.

Оцінка **«відмінно»** / А (90-100 балів) ставиться, якщо бакалаврська робота виконана у повному обсязі відповідно до завдання; студентом використано необхідну кількість нормативно-правових документів, спеціальних джерел, проаналізовано і використано матеріали практики; змістовна частина не має помилок; у відгуку наукового керівника та рецензії відсутні зауваження щодо змісту та оформлення виконаної роботи; відповіді на запитання членів комісії вичерпні й аргументовані; автор роботи регулярно подавав для перевірки окремі її розділи, систематично відвідував консультації; оформлення відповідає встановленим вимогам.

Оцінка **«добре»** / В, С (75-89 балів) ставиться, якщо кваліфікаційну роботу виконано у повному обсязі відповідно до завдання, вона не має помилок, які потребують її корінної переробки; у роботі не використані матеріали практики;

відповіді на запитання членів комісії даються по суті, але не в деталях; при поточній перевірці матеріал подавався не завжди; консультації студент відвідував нерегулярно.

Оцінка **«задовільно»** / D, E (60-74 балів) ставиться, якщо магістерська кваліфікаційна робота виконана з відхиленнями від завдання, мають місце помилки у змістовній частині; студентом не використано необхідну кількість нормативно-правових документів та спеціальних джерел, відсутні матеріали практики; оформлення не відповідає вимогам; для перевірки матеріал роботи подавався не вчасно; консультації студент відвідував епізодично; на запитання відповідає, але не в повному обсязі.

Оцінка **«незадовільно»** / F, X (35-59 балів) виставляється, якщо кваліфікаційна робота виконана не в повному обсязі та з відхиленнями від завдання; мають місце суттєві помилки, які вимагають виправлення та доопрацювання кваліфікаційної роботи; оформлена вона з відхиленнями від вимог; студент регулярно пропускав заняття й консультації без поважних причин. така бакалаврська робота повинна бути допрацьована і повторно винесена на захист.

Заклад вищої освіти на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти – бакалавр та присвоює відповідну кваліфікацію.

10. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кодекс академічної доброчесності Міжнародного гуманітарного університету. Одеса, 2019. URL : https://docs.mgu.edu.ua/docs/normakti/kodex_akad_dobr.pdf (дата звернення 25.12.2021 р.).
2. Положення про академічну доброчесність у Міжнародному гуманітарному університеті. Одеса : МГУ, 2018. URL : https://docs.mgu.edu.ua/docs/NormAkti/poloj_dobroch.pdf (дата звернення 25.12.2021 р.).
3. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи екзаменаційних комісій Міжнародного гуманітарного університету. Одеса, 2018. URL : https://docs.mgu.edu.ua/docs/NormAkti/poloj_atestsc.pdf (дата звернення 25.08.2022 р.).
4. Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти (п. 8-9). URL : https://docs.mgu.edu.ua/docs/poloj_pro_vnytrishsystem.pdf (дата звернення 25.08.2022 р.).
5. Положення про порядок оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів передвищої та вищої освіти. Одеса : МГУ, 2020. URL : https://docs.mgu.edu.ua/docs/NormAkti/poloj_poradok_ocinuvan_result.pdf). (дата звернення 20.08.2022 р.).
6. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 24.05.2019 р. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/025-Muz.mystetstvo-bakalavr.28.07.pdf> (дата звернення 05.08.2022 р.).

Додаток А

*бланк титульної сторінки**кваліфікаційної бакалаврської роботи***МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ****МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ .****ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ**

(повне найменування інституту, назва факультету (відділення))

Кафедра музичного мистецтва та звукорежисури

(повна назва кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**ПЕРШОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «БАКАЛАВР»**

На тему_____

Виконав: здобувач ____ курсу,

(шифр і назва спеціальності)_____
(кваліфікація)_____
(прізвище та ініціали, підпис)Науковий
керівник_____

(науковий ступінь, учене звання, ПІБ)

(підпис)

Одеса 20... рік

Додаток В
*Зразок оформлення переліку
ключових слів та умовних позначень*

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

СОТ - Світова організація торгівлі
МБРР - Міжнародний банк реконструкції та розвитку
МВФ - Міжнародний валютний фонд
НРС - Найменш розвинені країни
ООН - організація Об'єднаних Націй
ОПЕК - організація країн - експортерів нафти
ОЕСР - організація економічного співробітництва і розвитку
ДТМ – диференціації товарних марок
НП – номенклатури продукції;
АП – асортиментна політика;
ПП – позиціонування продукції

УВАГА! Вищезазначені переліки ключових слів та умовних скорочень є тільки загальним прикладом написання цих позицій в кваліфікаційних роботах. Кожна конкретна тема кваліфікаційної роботи має свій перелік ключових слів або умовних скорочень.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Історичні та музично-теоретичні аспекти	
вокальної композиції «...».....	5
1.1. Історія створення вербального та музичного вокальної композиції	5
1.2. Жанрово-стильова характеристика вокального твору	8
1.3. Особливості музичної мови твору «...»	12
1.3.1. Інтоніційно-ладова основа твору.....	12
1.3.2. Метро-ритмічна сторона твору «...».....	15
Висновки до розділу 1	18
РОЗДІЛ 2. Виконавські аспекти історії вокального твору	
«...».....	19
2.1. Вокальна інтерпретація Елли Фіцджеральд.....	19
2.2. Індивідуальні особливості прочитання твору «...» у контексті сучасного джазового виконавства.....	23
2.3. Провідні завдання засвоєння та концертного виконання вокальної композиції «...».....	26
Висновки до розділу 2.....	27
ВИСНОВКИ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31
ДОДАТКИ.....	33

Додаток D*Зразок оформлення роздаткового матеріалу***МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _____
(назва кафедри)

(прізвище, ім'я, по батькові)

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ**до доповіді на тему:**

« _____

Спеціальність _____
назва

Кваліфікаційна бакалаврська робота

Науковий керівник: _____
(науковий ступінь, вчене звання, ініціали та прізвище)

ОДЕСА рік